

הנחיות לבחינת גמר מ.א. מסלול ב': החלק התיאורטי (בחינה בכתב)

מטרת הבחינה: לבדוק את רמת השליטה בכלים תיאורטיים של חקר הספרות.

אופי השאלות: השאלות בבחינה הן שאלות בעלות אופי כללי המתייחסות לסוגיות העיקריות בחקר הספרות. תתבקשו לדון במאפיינים העיקריים של נושא מתודולוגי (תיאורטי) אחד תוך המתייחסות ליצירות ספרות רלוונטיות. לא תישאלנה שאלות הנוגעות לזרם ספציפי, תקופה אחת או מאמר ספציפי.

אפשרות בחירה:

תתבקשו לדון בשאלה מתודולוגית (תיאורטית) אחת מתוך שלוש.

הנחיות כלליות:

1. הבחינה היא בכתב ומוקצבות לה ארבע שעות.
2. מותר להביא לבחינה כל טקסטים ספרותיים או תיאורטיים לפי בחירתכם (ללא הערות בכתב ידכם).
3. בתשובתכם לשאלת הבחינה, יש להשתמש בכל הידע התיאורטי אשר צברתם במהלך הלימודים לתואר הראשון והשני.
4. לצורכי ההמחשה של הדיון התיאורטי, נא הביאו דוגמאות מהטקסטים הספרותיים הרלוונטיים. תתבקשו להדגים את דבריכם על פי טקסטים "קנוניים" או טקסטים שנלמדו בקורסים שבהם השתתפתם. במידה ויש בדעתכם להתבסס על טקסטים אחרים יהיה עליכם לשוחח תחילה עם יועץ הבחינה.
5. המתייחסו לטקסטים התיאורטיים הרלוונטיים לנושא הנבחר מתוך הרשימה הביבליוגרפית המצורפת. נא המתייחסו באופן מפורט לפחות לשני טקסטים מתוך הרשימה.
6. נוסף (אך לא במקום) על המאמרים הללו, מותר להתייחס לכל חומר תיאורטי, הרלוונטי לנושא. במקרים אלה, נא ציינו את המקורות באופן מדויק.
7. לשאלות נוספות, נא לפנות לד"ר ולדימיר פפרני – יועץ הבחינה.
8. דוגמה של הבחינה מצורפת בזה.

בחירת גמר: החלק התיאורטי (דוגמה)

1. הבחינה היא בכתב ומוקצבות לה ארבע שעות.
2. במהלך הבחינה יש להשתמש בחומר ביבליוגרפי מודפס, ללא הערות בכתב יד.
3. נא לדון בנושא מתודולוגי (תיאורטי) אחד מתוך שלושה, משמעותו והבעיות הכרוכות בו על בסיס הטקסטים הספרותיים המוכרים לך וניסיוןך בחקר הספרות. נא לנתח את הדוגמאות הרלוונטיות.
4. נא להתייחס לטקסטים הרלוונטיים לנושא הנבחר מתוך הרשימה הביבליוגרפית. רצוי להתייחס באופן מפורט לפחות לשני טקסטים מתוך הרשימה הביבליוגרפית.

שאלות לבחירה:

1. מימזיס
2. ההיבט הפסיכולוגי של הספרות
3. המחבר

ביבליוגרפיה

1. אפלטון. *המדינה*. כתבי אפלטון. ירושלים: שוקן, 1955-1967. כרך ב'. ספר י – עמ' 537-558.
2. אריסטו. *פואטיקה*. ירושלים: הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, 2003.
3. אריך אוארבך. "צלקתו של אודיסאוס". בתוך *ספרו מימזיס*. ירושלים, תשי"ח. עמ' 19-3.
4. ת.ס. אליוט. "מסורת וכשרון אישי". *מבחר מסות אנגליות*. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1982. עמ' 63-70.
5. W.K. Wimsatt. "The Concrete Universal", *The Verbal Icon*, University of Kentucky Press, 1954. pp.69-83.
6. Victor Shklovsky. "Art as Technique". *Russian Formalist Criticism: Four Essays*. Lincoln: University of Nebraska Press, 1965. pp.3-24.
7. בנימין הרשובסקי. "האם יש לצלילים משמעות?" *הספרות* 1 (2, 1968), 1968. עמ' 410-420.
8. רומן יאקובסון. "בלשנות ופואטיקה". *שדה ומסגרת, מסות בתיאוריה של ספרות ומשמעות*. ירושלים, תל-אביב: המכון הישראלי לפואטיקה וסמיוטיקה ע"ש פורטר, 2000. עמ' 138-164.
9. Vladimir Propp *Morphology of the Folktale*, Chapters 2 and 3. In *Morphology of the Folktale*. Austin: University of Texas Press, 1968.
10. רולן בארת. "מבוא לניתוח הסטרוקטורלי של הסיפורים"; IMAGE 001092436

11. רולן בארת. "מות המחבר". מות המחבר / רולאן בארת. מהו מחבר? / מישל פוקו. תל-אביב: רסלינג, 2005. עמ' 7-18.
12. שלומית רמון-קינון. "סיפור המעשה: אירועים". בתוך ספרה הפואטיקה של הסיפורת בימינו. ספרית פועלים, 1985.
13. זיגמונד פרויד. "משורר והזיה". כתבי זיגמונד פרויד כרך ב'. עמ' 9-1.
14. זיגמונד פרויד. "תרבות בלא-נחת". כתבי זיגמונד פרויד כרך ה'. עמ' 118-183.
15. מיכאיל באחטין. הדיבר בדומן, תל-אביב, 989. עמ' 65-134.
16. וולפגנג איזר. "אי מוגדרות ותגובתו של הקורא בסיפורת למבנה המשיכה בטקסט הספרותי". הספרות 21 (אוקטובר 1975).
17. יאן מוקז'ובסקי. פונקציה, נורמה וערך אסתטיים כעובדה חברתית. תל-אביב, 1983. עמ' 7-53.
18. מישל פוקו. "מה זה מחבר?". מות המחבר / רולאן בארת. מהו מחבר? / מישל פוקו. תל-אביב: רסלינג, 2005. עמ' 19-77.
19. וולטר בנימין. "על מושג ההיסטוריה". בתוך ספרו ההורים. מבחר כתבים. כרך ב'. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, תשנ"ב-תשנ"ו, 1992-1996. עמ' 309-318.
20. הרברט מרקוזה. האדם החד-ממדי: מסה על השיחורוד, מרחביה: ספרית פועלים, 1970. עמ' 62-74.
21. לוואי אלתוסר. "על האידיאולוגיה". על האידיאולוגיה, תל-אביב: רסלינג, 2003. עמ' 23-60.
22. איליין שוואלטר. 'ביקורת פמיניסטית בשממה". ללמוד פמיניזם: מקראה. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2006. עמ' 275-246.